

Hlavní název: Stav manželský a příprava k němu
Druh dokumentu: Monografie
ISBN: null
Autor: Macek, Václav
Donator NF
Strana: 115 - 120

SYSTEM
◆KRAMERIUS◆

Podmínky využití

NK ČR poskytuje přístup k digitalizovaným dokumentům pouze pro nekomerční, vědecké, studijní účely a pouze pro osobní potřeby uživatelů. Část dokumentů digitální knihovny podléhá autorským právům. Využitím digitální knihovny NK ČR a vygenerováním kopie části digitalizovaného dokumentu se uživatel zavazuje dodržovat tyto podmínky využití, které musí být součástí každé zhotovené kopie. Jakékoli další kopírování materiálu z digitální knihovny NK ČR není možné bez případného písemného svolení NK ČR.

Národní knihovna ČR
Klementinum 190
110 00 Praha 1

kramerius@nkp.cz

14. Povinnosti muže v rodině.

1. Jako jest Kristus hlava církve, tak jest muž hlava ženy a rodiny celé. Bůh sám tak ustanovil již v ráji, řka k Evě: „Pod mocí muže budeš a on panovati bude nad tebou“ (I. Mojž. 3, 16.), a sv. apoštol na více místech v listech svých tak dotvrzuje: „Hlava pak ženy jest muž“ (I. Kor. 11, 3.). „Neb muž jest hlava ženy, jako jest Kristus hlava církve“ (Efes. 5, 23.)

Vládu svoji nad manželkou a rodinou nemá však muž provozovati jako tyran, bázní, hrozbami neb docela týráním, jež každého muže zneuctívá a snižuje, ale láskou a něžností, jako Kristus vládne církvi. Muž má ženu řídití více radou a příkladem, než rozkazem a když rozkazuje, nemá manželka cítiti tíže rozkazů jeho. Žena není služka mužova a otrokyně, která by před ním měla se jen strachovati a třásti, ale jest družka života jeho, pomocnice daná mu od Boha, aby s ním sdílela práce, strasti i radosti. V domě, kde muž jest hrůzovládcem, není radosti, není manželského štěstí.

Sv. František Saleský napomíná v té příčině: „Muži, chovejte se šetrně k ženám

svým, any jsou slabší povahy a mějte je v uctivosti jsoucí spoludědičky milosti života.“

2. Ač muž jest hlava rodiny, má přece na rozumnou radu ženy své dbáti, ano o ni žádati, když jedná se o důležitou věc a záležitost v rodině. Když v ničem rady její nedbá, a v ničem dle ní se neřídí, zajisté ji to rmoutí a uráží a nezbytný toho následek bývá ten, že upřímnost a láska mezi nimi chladne a mizí. Když v něčem souhlasiti s ní nemůžeš, vylož jí mírně a klidně proč tak nelze, a jeli rozumná, jistě se spokojí.

Zvláště ženy dobré, ctnostné a zbožné važ si nade všecko. „Ženy dobré blahoslavený jest muž“ (Sir. 26, 1.). Žena dobrá jest poklad neocenitelný ve všech případech života, zvláště v nehodách a neštěstích. Je-li zbožna, nepřekázej jí v konání pobožnosti a skutků dobrých. Pro ně požehnání Boží na domě tvém spočine. Žena opravdu zbožná všechny povinnosti své již z lásky k Bohu mnohem věrněji bude plniti, než žena u víře vlažná neb docela bezbožná.

3. Muž, jsa hlavou rodiny má za přední povinnost, starati se o výživu a ostatní potřeby její, jakož i o budoucí zaopatření dítek svých. Má tudíž býti příčinlivý, aby potřebné k tomu prostředky opatřil, a šetrný, aby

prostředků těch nevydával na věci nepotřebné a zbytečné, neb neplýtvál jimi k ukájení svých nezřízených vášní a náruživostí.

Za práci, ať jest jakákoliv, nikomu netřeba se stydět. Práce každému přísluší a jej šlechtí, onať podílem lidí všech, jak již v ráji řekl Hospodin: „v potu tváře budeš jísti chléb.“ Na práci spočívá požehnání Boží, ona jest základ blahobytu, kdežto lenost a zahálka jest počátek nejen nepravostí ale i bídy a nouze. Při pilné práci udržuje se zdraví a spokojenost, po práci jest milý odpočinek, při němž blaží vědomí vykonané povinnosti. Šťastné jsou a blažené okamžiky, které pilný otec po práci své ztráví uprostřed milující a milované rodiny, pro jejíž blaho pracuje. Domácí spokojenost a štěstí, jakož i láska celé rodiny hojně odměňuje jej za všecko namáhání; a poskytuje mu větší radost a zábavu, než mohl by nalézt v jakékoli společnosti jiné.

Kdo však buď nedbalostí a leností svojí, neb marnotratností a prostopášným životem příčinou jest nedostatku a snad i bídy své rodiny, o tom platí slova sv. apoštola Pavla (I. Tim. 5, 8.): „Jestliže pak kdo o své, a obzvláště o domácí péče nemá, viru zapřel jest horší nežli nevěřící.“ Jak necitelné,

ano zvrhlé jest srdce muže, který statek svůj neb těžce vydělanou mzdu propije a prohýří v hospodách a ve špatných společnostech, kdežto žena a děti nemají snad ani do čeho se oděti, a umírají zimou a hladem! Takový jest netvor, horší než zvíře, které daleko lépe stará se o svá mláďata; jména otce není ani hoden. Což divu, že nestřídmost a opilství muže bývá ustavičným pramenem domácích svárů, bývá hrobem manželské lásky a spokojenosti. Opilec bývá obyčejně také tyranem své rodiny, který neštítí se žádného násilí, ba ani vraždy.

4. Však neméně chraň se, křesťanský manžele, abys neupadl do chyby opačné, aby šetrnost tvá nezvrhla se ve skrblictví, abys nestal se lakomcem, který i před ženou společné jmění zavírá, a chce, aby o každý krejcar před ním žebrala. Mezi manžely má býti co mužovo, to i ženy. Láska žádá i v té příčině neobmezenou důvěru, zvláště když muž nedovede často ani porozuměti a posouditi, čeho pro slušné opatření domácnosti třeba jest.

A kdyby snad žena byla neopatrná a častěji utrácela zbytečně, má muž prve hleděti, chybu tu jiným vhodným způsobem napraviti, než sáhne k takovému poslednímu

prostředku. Nedůvěra a tvrdé jednání nenaopraví, ale mnohem více zatvrdí a roztrpčí.

Lakomství muže mívá nejen ten smutný následek, že podkopává důvěru a lásku ženy, ale vede ženu k tomu, že bere útočiště ku klamu, podvodu a krádeži, aby nemusela slyšeti stálé výčitky mužovy a rušiti pokoj domácí. Máť za to, že to v pořádku, když, třeba bez vědomí muže, bere ze jmění společného. Pochází z toho pohoršení pro děti i pro cizí a hospodářství trpí a hyne způsobem tím nezbytně.

5. Muž jako hlava rodiny má býti strážcem a proto i sám vzorem mravnosti, zbožnosti pořádku a kázně v rodině. V práci a odpočinku, v jídle, v zábavě i pobožnosti, ve všem, co v domě děje se, má zachovávat se nejen slušná míra ale i určitý čas a pořádek. Muž k tomu má přihlížeti především, aby každý pořádku toho dbal a jím se řídil. Když by však sám pořádku takového nešetřil, kterak bude moci žádati toho od jiných? Když hospodář pozdě vstává a jde do práce, kdož z domácích bude chvátati? Když on bez modlitby ukládá se na lože, zdaž budou domácí činiti jinak? Když on ke stolu přichází pozdě, i děti zvyknou nepořádku. Včasná přítomnost hospodářova při stole

společném i proto jest žádoucí a užitečna, že ostatní, ať čeleď nebo děti, zachovají se při něm slušně a uchrání se lehkomyšlných často i neslušných řečí, jež vždy a všude zamezovati, jest důležitou povinností hospo dářovou.

15. Povinnosti ženy v rodině.

1. První povinností křesťanské manželky jest poslušnost. Bůh již v ráji ženu muži podřídil. To platí i v Zákoně Novém. Svatý Pavel napomíná manželek: „Ženy mužům svým poddány buďtež jako Pánu; neb muž jest hlava ženy, jako jest Kristus hlava církve. Ale jako církev poddána jest Kristu, tak i ženy mužům svým ve všem.“ (Efes. 5, 22 – 24.)

Církev poddána jest Kristu v radosti a lásce dokonale, poslouchá rozkazů jeho ochotně, plniti vůli jeho, jest nejpřednější péčí její; podobně jednati má i žena oproti svému manželu. Takovou poslušnost mu slavně při oltáři slíbila. Že však poslušnost manželky týká se toliko věcí dovolených a nikoliv hříšných, samo sebou se rozumí.

Je-li tudíž manželka muže neposlušna, vzdorovita a vlády chtiva, jedná proti vý-